

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A legfelsőbb kéziratok.

A hivatalos „Budapesti Közlöny” mai rendkívüli kiadásában megjelentek a régtől fogva várt legfelsőbb kéziratok. A régi kormány felmentése, az új kormány kinevezése, és egy külön levél Fejérváry Géza kormányelnökhöz. Ez a kézirat, melyet ma délután már külön kiadásban közöltünk, érdeklő leginkább a nemzetet.

Nagy fontosságánál fogva ismételve közöljük.

Előre sajnálom, hogy hű magyar nemzetem országgyűlése képviselőházának többségéből kormányt mindeddig nem nevezhettem ki és pedig azért nem, mert a koalíció nem terjesztett elém oly programot, melynek alapján a sorából vett kormányra teljes megnyugvással bízhattam volna nemzetem sorsát. A törvényhozás munkájának sajnálatos szünetelése kiszámíthatlan kárára van kedvelt Magyarországnak. Reményem, hogy a kisebbségi kormány felmentése után egy pártokon kívül álló kormány kinevezésével a felmerült ellentéteknek általam forrón óhajtott kiegyenlítése mielőbb lehetővé fogja tenni, hogy a többség sorából nevezhetek ki miniszteriumot, szeretett Magyarországom kormányzására. Belkormányzati és közgazdasági reformok terén szívesen fogom venni a többség javaslatát. Ami a katonai kérdésekben kifejtett kívánalmakat illeti, ezekhez lehetőséghez képest már is hozzájárultam, ennek következtében a hadseregben általam már elrendelt intézkedések azonban uralkodói, törvényes jogaim és ezekkel járó kötelmeim szem előtt tartása mellett mindenkor csak olyan keretben mozoghattak, melyet feltétlenül betartani kell avégből, hogy a hadsereg a monarchia mindkét államára nézve egyaránt életbevágó fontossággal bíró harcképessége veszélyeztetve ne legyen. Örömmel szolgálna, ha önnek sikerülne a politikai pártokali érintkezéssel jelzett határok közti megegyezést előkészíteni és ezzel a többségi kormány kinevezését előmozdítani.

Budapest, 1905. június 16.

Ferenc József s. k.

báró Fejérváry Géza s. k.

Ime a legfelsőbb kézirat, melyben alkotmányellenességet senki

sem fedezhet fel. E kézirat sokban különbözik a híres hadiparancstól, mely Chlopyban jelent meg. O-felcsége kijelenti, hogy a katonai kérdésekben csak a monarchia nagyhatalmi állására való tekintettel, nem lépi túl a már biotositott engedményeket.

A legfelsőbb kézirat hangja a békitésé, mely a nemzettel szemben felségjogokat csak azért hangoztat, hogy e jogok révén megvédje nagyhatalmi állásunkat nem pedig azért, mintha a felségjogok hangoztatásával bármely nemzeti jogot meg akarna tagadni.

Valószínűnek tartjuk, hogy a koalíció e békitő uralkodói hangra a békéltetettnek a hangján fog felelni, nem pedig azon a hangon, amelyet már már megszoktunk és amely mindenféleképpen, csak parlamentárisnak nem mondható. Nem azt értjük, hogy helyesnek tartott álláspontjából enged e vagy nem, hanem igenis arról, hogy a legfelsőbb leirathoz méltó hangon legyen elmondva a válasz, hogy így a megkezdett kibékülés elé a parlament legalább szenvedélyességgel ne gördítsen akadályokat.

A legfelsőbb kéziratból kitűnik még a királynak tisztelete a parlamentárizmus iránt. A kéziratban határozottan ki van emelve, hogy a király a többség javaslatát örömmel fogadja és azoknak szentesítését ezzel kilátásba helyezi. Ami pedig a leginkább jellemző, az a kéziratban az, hogy határozottan megjelöli az új miniszterelnöknek feladatát.

Ez a feladat öfelsége szerint nem más, mint lehetővé tenni a korona és a parlamenti többség között a kiegyezést, hogy az ezután kinevezendő kormány ne csak alkotmányos, hanem teljesében parlamentáris is legyen. És azon reményének is kifejezést ad, hogy azon legforróbb óhaja, miszerint a parla-

mentáris kormányt kinevezhesse, minél előbb teljesedésbe megy.

De bármiképpen bírálják is a legfelsőbb leiratot, egyet nem akarunk hinni. Nem pedig azt, hogy a magyar parlament a legfelsőbb kéziratból azt olvassa ki, hogy a királynak a kézirat soraiban megnyilatkozó szeretete a nemzet jogainak megtagadása, a nemzet kihívása

A helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jun. 18.

A hivatalos lap mai, rendkívüli kiadása végre meghozta a nagy eseményt. A Tisza kormány megkapta felmentését igen meleg hangú kéziratokban és ugyanekkor kinevezték a Fejérváry kormányt. Az államtitkárok is megkapták már régebben kért felmentésüket, csak Zsilinszky Mihály vallás és közoktatásügyi és Gromon Dezső honvédelmi államtitkár felmentése nem publikáltatott. Kérdezősködésünkre erre nézve illetékes helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a nevezett két államtitkár felmentése csak a holnapi hivatalos lapban fog megjelenni, miután hosszú, érdemű szolgálataik elismerésül a király nagyobb kitüntetést adott nekik. Az nem lett volna stilszerű, hogy ez a két nevezetes kézirat, a mai nagy tömkelegben teljesen eltűnjék.

Politikai körökben főképpen a király szövege keltett nagyobb emóciót. A koalíción megdöbbenést is keltett, mert csak most tűnik ki a helyzet rendkívül veszedelmes és vigasztalan volta azzal, hogy a király nem hajlandó messzebbmenő katonai engedményeket adni, miután félti a hadsereg egységét.

Általában nagy élénkség volt észlelhető ma délelőtt a politikai világban. Mindenfelől harci készülődés hírei érkeznek és itt is, ott is halljuk a jóslatot, hogy a szerdai ülés rendkívül viharos lesz.

A szabadelvűpárt holnap délután 5 órakor tartja meg azt az értekezletét, amelyen állást foglal az új kormányval szemben. Az intézőbizottság már tegnap este megszövegezte azt a határozati javaslatot, amelyet a párt elé terjesztenek. — Az intézőbizottság tagjai ma még nem árulják el a határozati javaslat tartalmát, melyet a párt tagjai is csak holnap déli 12 órától tekinthetnek meg a kör helyiségében. Mint

értesülünk, a határozat olyan hazafias hangon és a helyzetnek megfelelően van megszövegezve, hogy nemcsak a párt tagjait, de az országnak aggodó közvéleményét is teljes mértékben kifogja elégiteni.

A határozati javaslat az új kormányval szemben kimondja, hogy annak semmi közössége sincs a szabadelvű párttal, a parlamentáris formáknak meg nem felel és így iránta nem viseltetik bizalommal. Egyben azonban a koalíciót okozza a beállott zavarokért és teljesen arra hárítja át a felelőséget.

A holnapi értekezleten kerül megvitatás alá az a kérdés is, vajjon célszerű volna-e, ha a szabadelvűpárt a képviselőházban is bizalmatlanságot szavazna az új kormányval! A párt tagjainak egy része e tekintetben arra az álláspontra helyezkedik, hogy távol kell maradni a szavazástól, mások azonban azzal érvelnek, hogy ezenképpen a párt gyanus színben tűnik fel az ország előtt, mintha támogatni akarná Fejérváry kormányát. A kontroverziát valószínűleg megfogja szüntetni a holnapi határozat. Annyi bizonyos, hogy a párt határozatát, illetve álláspontját Tisza István gróf nyilatkozat alakjában felfogja olvasni a képviselőház ülésén.

Vannak, akik azt tartják, hogy a bizalmatlansági szavazatra nem kerülhet sor a képviselőházban, mint hogy azt megelőzi a királyi kézirat való elnapolás. Beavatott helyen e sorok írójának azt a felvilágosítást adták, hogy b. Fejérváry Géza a Házat csak akkor fogja elnapoltatni, ha eredménytelen lesz az a felhívása, hogy szavazzák meg az indemnitást és a normális újoncjutalékot, valamint hogy kiküldjék a kvóta bizottságot.

A mai napon Fejérváry Géza báró meg nem tett látogatást a pártok vezéréinél.

Pitreich Henrik lovag közös hadügyminiszter ma délelőtt fél 11 órakor látogatást tett Just Gyula képviselőházi elnöknel, akivel csaknem három negyed óra hosszat beszélgetett.

Bihar honvédelmi miniszter ma délelőtt fent járt a képviselőházban és megtekintette szobáját

A régi miniszterek ma délelőtt végleg kiköltöztek a képviselőházból.

József főherceg halála.

Ma helyezték örök nyugalomra a legmagyarabb főherceget.

Szabadváról a temetésen résztvevők: Bezeredy István: főispán, Biró

Weitzenfeld Márczell

kender, kötél, zsineg zsák, ponyva és lópokróc raktára

Telefonszám 190. SZABADKA Kovács-utca 294.

Gabona zsák 4 nyüstös 30, len zsák 40 krtól. Borszűrő zsák. Vizmentes és rostáló ponyvák négyzetméterenként 40 krtól.

Kötélárak, u. m.: istrán, kötőfék, rudalló kötelek stb. a legolcsóbb árban, csakis I. kenderből legjobb mihőségben.

Tennis pályák teljes berendezése 100 K.

Függő ágy (hengematte) 3 korona — Halászháló, tornaszerek a legolcsóbb árban. Lótakaró hálók 10 koronától kezdve. Lópokrócok gyári raktára.

készülnek a palicsi szép árnyékos helyen.

A nagyszámu rendezőség pedig a verseny pontos lefolyásáért garautál. A verseny után pedig a fiatal athleták táncmulatságot rendeznek, hogy a fiatal hölgyeknek is meglegyen az athletikájuk.

Reméljük, hogy Szabadka város mükedvelő és sport közönsége a legjobban fogja pártolni ifjainknak e szép ügyét.

Délmagyarországi labdarugó bajnokság. Bármennyire ellene is van a Magyar labdarugók — szövetsége a délmagyarországi football-liga létesülésének, mégis az már a megvalósuláshoz közeleg. Az összekötő-kapocs a délmagyarországi bajnokság lesz, amelyre több egyesület nevezett be és a küzdelmek már megkezdődtek. Már egy küzdelmet láttunk a Bácska és a Temesvári football klub között, ebben a Bácska lett a győztes. Most legujabban a Szabadkai Sport-egylet fog küzdeni a Temesvári csapattal Temesvárott június 22-én és július 2-án pedig városunk két csapata fog mérkőzni az elsőségért. Mivel Arad és Szeged lemondott a küzdelemről, tehát a Sport-egyletnek 2 (még nem mérkőzött), a Bácskának 3 pontja van. Időközben, június 25-én országos matsch lesz a szabadkai Sport- és a Magyar Uszó-egyesület csapatai közt. Ez utóbbi mérkőzés elé nagy várakozással néznek a sportkedvelők, mivel a M. U. E. egyike a legjobb budapesti csapatoknak, amely az elsőosztályu bajnokságért is küzd.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boritók.

Németből: **Körmöczy Ernő**. 17.

— Bernát? — kérdezte hirtelen Spavento — ki az?

— Tisztartóm barátja, — de magam is csak most találkozom vele harmad zor.

Az első felvonás végén kérte Rajmund kisérőjét, hogy őt a herceg páholyába vezesse. Alig tettek azonban pár lépést, mikor a Palmári herceg már szembe jött velük, hogy fölkeresse őket.

— Tíz perc múlva itt leszek, — felelte a herceg — doktor Benedekkel szeretnék pár szót váltani, kit a földszinten láttam.

Rajmund meghajolt s a herceg Spaventoval elvegyült a közönség között.

— Per Baccho! — szólt most az utóbbi, — valamit érzek a levegőben. Mi történt?

— Még semmi! — felelte a herceg, — de résen kell lennünk.

— Beválik a hercegnő?

— Tökéletesen. Ma éjjel meg kell tudnom, kicsoda e nő s mit lehet kezdeni vele. Tizezer frankot kapsz, ha parancsomat teljesited!

— Megkísérlem, de hol találom önt?

— Musselinenél! Ott vacsorázunk.

Spavento eltávozott, a herceg pedig Benedekhez lépett.

— Pár szót akarok mondani csupán, doktor — szólt hozzá a herceg, — épen most vettem észre Guilletot kisasszonyt. Atyjával van itt, — mikor folytatja a kezelést? A bárónál ugyis már semmi dolga sincs!

— Amint parancsolja!

— Mit sem parancsolok. Ön ura tetteinek! Csupán azt akarom érté sére adni, hogy nincs inyemre a dolog.

A herceg a lépcsőházba távozott, mialatt az orvos e fenyegető szavak hatása alatt tépelődve simogatta halvány homlokát. Rajmund eközben egy oszlophoz támaszkodva várakozott, amint valaki föléhez hajolt. Meg akart fordulni, de amaz birtelen a válára ütött.

— Ne mozduljon s ne szóljon egy szót sem!

— Mihály! — tört ki Rajmund.

— Bármí történjék is Rajmund ur — folytatta amaz, — s bárhol látjuk még egymást az életben, ne ismerjen fel! Ki ne ejtse nevemet, melyről azt ígérte, hogy el fogja felejteni.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férjiszabó VI. Torma utca 60c

Két tanonc felvétetik Tumbász Ferenc főtéri kézműáru üzletében.

Pénzbeszedő csekély óvadékkal, aki egy házi ipari cikk elárúsítására is képesnek érzi magát, fix fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre állandó alkalmazást nyer helyben egy elsőrendű gyári cégnél. Cim a kiadóhivatalban.

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű »Progress» cigaretta hüvely fóraktára Nikotin men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószer. Irodai felszerelések bámulatos oleók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikváriumba.

Jó házból való fiu tanonc felvétetik Müller Mór fűszer és csemege üzletében.

Könyvelésben és irodai teendőknélben valamilyen gépirásban is jártas leány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Szöllő

15 kapán felül
megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Konyhamérleg 3-60 kor. és feljebb
Husvágo gép, valódi Standard 4— kor. és feljebb
Fagylalt gép amerikai cédrus fából 12— kor és feljebb
Vajkészítő 3-60 kor. és feljebb
Zsemlyereszelő gép 2-80 kor. és feljebb
valamint nagy választék

háztartási és mezőgazdasági cikkeken.

Mezőgazdasági gépek az eredeti gyári áron.

Mindennemü vasáru cikkek a legjutányosabb áron!

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Meg nem felelő tártal készítéssel készítenek kicserélve.

SCHNIER IMRE VASKERESKEDŐ
az ARANY HARANGHOZ
SZABADKÁN, Rudics-utca.

Lakatos műhely átvétel!

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy helyben Arpád-utca 158. sz. alatt évek óta fennálló jó hírnevü

néhai Fülöp Lajos-féle

épület és műlakatos műhelyt

átvettük és azt ujonnan átalakítva épület, mű és géplakatos műhelylé, tovább fogjuk vezetni.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület mű és géplakatos és különösen pincegazdászati gépmunkákat stb.

E téren szerzett sok évi tapasztalatunk előre is biztosítja a n. é. közönséget, hogy pontos, gyors és jó munka valamint jutányos árak által teljes megalégedés kiérdemeljük.

Tisztelettel

Bory Béla és Mamuzsich Kálmán

mű- és géplakatosok

Árpád-utca 158. sz. Szabadkán.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel!

Ovakodjunk tehát hatásküldi külföldi utáztatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu **KATONA-féle** igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapest: Török József gyógyszerháza;
Szabadkán: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér;
Zalán Béla droguista Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható nagy gyógyhatásu házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendtelenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!